

مرکز آموزشی، پژوهشی و درمانی امام حسن (ع)

راهنمای خود مراقبتی سنگ شکن با امواج بالا (ESWL)

واحدآموزش سلامت بیمارستان امام حسن(ع) بجنورد

تایید کننده :

دکتر عبدا... رازی

(متخصص اورولوژی)

کد محتوا : ۱۰

گروه هدف بیماران

بازنگری مجدد : بهار ۱۴۰۵

❖ توصیه می شود به مدت ۳ روز درجه حرارت خود را کنترل کنید.

❖ هفته پس از هر جلسه سنگ شکنی نیز می بایستی با سونوگرافی و آزمایش جدید برای بررسی اثربخشی درمان مراجعه نمایید.

علائم هشدار برای مراجعه به پزشک معالج

یا اورژانس بیمارستان :

❖ تهوع و استفراغ متوالی که مانع از خوردن و آشامیدن شود.

❖ بند آمدن ادرار

❖ خونریزی زیاد در ادرار که پس از چند روز کاهش نیابد.

❖ سرگیجه شدید

❖ تورم و کبودی شدید پهلوی (در محل انجام سنگ شکنی)

❖ لرز یا تب بالای ۳۸/۵ که بیشتر از ۴۸ ساعت طول کشیده است.

❖ درد شدید شکم یا پهلوی که با مسکن بهبود نیابد.

❖ منابع:

❖ پرستاری داخلی جراحی برونر سودارث بیماری های کلیه و مجاری

ادراری ۲۰۲۲

❖ <http://darman.tums.ac.ir>

❖ www.KidneyEducation.com

❖ پاسخگویی به سوالات بعد از ترخیص هر روز به جز ایام تعطیلات ساعت ۱۴ الی ۱۵ : خانم ریحانی ۰۹۱۵۶۴۱۶۸۹۳

❖ سامانه نوبت دهی اینترنتی درمانگاه تخصصی و فوق تخصصی :

www.Nobat.nkums.ac.ir

❖ شماره تلفن نوبت دهی درمانگاه تخصصی و فوق تخصصی :

ساعت ۸ الی ۱۴ هر روز به جز ایام تعطیلات ۰۵۸-۳۱۵۱۴۲۲۰

❖ آدرس سایت آموزش به بیمار بیمارستان جهت کسب اطلاعات بیشتر :

www.nkums.ac.ir

۰۵۸-۳۱۵۱۴۰۸۸

۵

❖ شماره تماس بخش جراحی :

عوارض احتمالی :

سنگ شکنی با دستگاه در بیشتر موارد بی خطر است ولی موارد زیر ممکن است اتفاق بیفتند:

• درد و خونریزی که گاهی نیاز به بستری شدن و تزریق خون دارد.

• عفونت کلیه و مجاری ادراری

• ایجاد انسداد در مسیر ادراری به وسیله سنگهای شکسته شده

• ایجاد زخم در معده یا روده کوچک (بسیار نادر)

مراقبت های پس از سنگ شکنی

❖ ۲۴ ساعت اول پس از سنگ شکنی را استراحت نمایید و از روز دوم می توانید فعالیت های عادی خود را از سر بگیرید.

❖ مدت ۳ - ۴ روز پس از سنگ شکنی وجود خون در ادرار طبیعی است فقط باید مایعات بیشتری مصرف کنید.

❖ داروهای تجویز شده را طبق دستور مصرف نمایید.

❖ وقوع تهوع و استفراغ پس از سنگ شکنی طبیعی است (به دلیل دفع خرده سنگها) ولی پس از چند ساعت بهبودی یابد.

❖ حداقل به میزان ۱/۵ لیتر در روز آب مصرف کنید.

همراه با نوشیدن مایعات زیاد ، ورزشهای سبک، پیاده روی و ... می توانند به دفع سنگهای شکسته شده کمک نمایند.

❖ کبودی و خون مردگی در ناحیه انجام سنگ شکنی (شکم و کمر) ممکن است اتفاق بیفتد که معمولاً خودبخود برطرف خواهد شد

۴

سنگ شکنی برون اندامی با امواج صوتی

چیست؟

مقدمه:

هدف از انجام سنگ شکن این است که سنگهای بزرگ به سنگریزه های کوچکی تبدیل شوند که قادر به دفع از مجاری ادرار باشند

این روش برای سنگ هایی ایده آل است که کمتر از ۱.۵ سانتیمتر اندازه دارند و در کلیه یا در قسمت های بالایی حالب قرار دارند.

در سنگ شکن با امواج مافوق صوت که به وسیله یک ماشین سنگ شکن ایجاد می شود سنگ ها خرد شده و ریزتر می شوند تا به آسانی از مجرای ادراری، در ادرار دفع شوند.

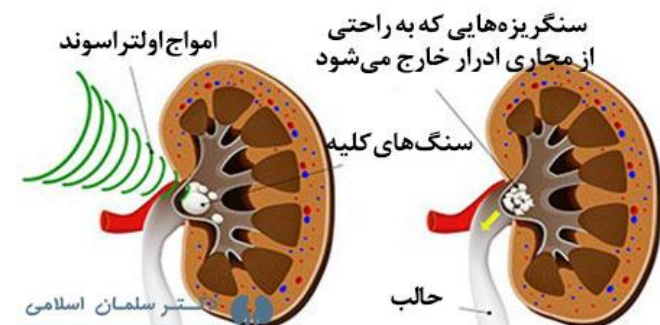
مزایا:

- نیاز به جراحی ندارد.
- غالبا نیاز به بیهوشی و بستری ندارد.
- کم هزینه است و عوارض کمتری دارد.
- در اطفال و افراد تک کلیه هم قابل استفاده می باشد.

معایب:

- شانس شکستن سنگ در حالب تحتانی کمتر از ۵۰ درصد است.
- تمامی سنگهای کلیوی به راحتی قابل شکستن با دستگاه سنگ شکن نیستند. (مانند سنگ سیستئینی)
- در بهترین شرایط میزان موفقیت سنگ شکنی حدود ۸۵ درصد است

لیتوتریپسی (سنگ شکنی)

در مورد سنگهای بزرگ تر از ۱/۵ - ۲ سانتی متر و بیماران چاق کمتر موثر است.

این روش در کلیه غیرطبیعی، سرطان کلیه، وجود عفونت کلیه یا مجاری ادراری، فشار خون کنترل نشده، خاتم های پاردار و مبتلایان به مشکلات انعقادی و خونریزی دهنده قابل استفاده نیست.

اقدامات قبل از انجام سنگ شکن:

• زنان در سنین باروری باید آزمایش بارداری منفی به همراه داشته باشند.

• آزمایش ادرار یک هفته قبل، (برای اطمینان از نداشتن عفونت ادراری) همراه داشته باشید.

• در صورت داشتن پیس میکر (دستگاه ضربان ساز قلبی)، اجازه کتبی پزشک متخصص قلب الزامی می باشد.

• پزشک را از داروهای مختلفی که مصرف می کنید مطلع سازید.

• مصرف بروفن، ناپروکسن، آسپرین، وارفارین، دی

پیریدامول، پلاویکس، آساکول را به مدت ۵ - ۷ روز قبل سنگ شکنی قطع کنید. (با نظر پزشک معالج)

• سایر داروهای فشارخون، قلب، تیروئید و ... را در ساعت مقرر با کمی آب میل کنید.

• به مدت حداقل ۶ ساعت قبل از سنگ شکنی می بایست ناشتا باشید. (آب و غذا نخورید)

• در صورت داشتن بیماری زمینه ای خاصی مثل بیماری دیابت، فشارخون، آسم و ... در موقع پذیرش به پرسنل و پزشک حاضر اطلاع دهید.

• در صورت داشتن دندان مصنوعی، قبل از سنگ شکنی باید خارج شود.

• شب قبل از سنگ شکنی پس از صرف شام سبک (۲

ساعت بعد) یک شیشه روغن کرچک یا ۴ عدد قرص

بیزاکودیل (با نظر پزشک) برای کمک به یافتن دقیق محل سنگ در حین سنگ شکنی، میل نمایید. در صورت انجام

سنگ شکنی در بعد از ظهر، روغن کرچک را یک ساعت پس از صبحانه میل نمایید.

• بهتر است یک نفر همراه داشته باشید

مدارک پزشکی (عکس و آزمایش) داروهایی که مصرف می کنید و دستور سنگ شکنی را به همراه داشته باشید.

اقدامات حین سنگ شکن:

• شما پس از پوشیدن لباس مخصوص بر روی تخت دستگاه سنگ شکن به پشت دراز می کشید.

• آنژیوکت برای دریافت سرم برای شما توسط پرستار وصل می شود.

• با نظر پزشک بیهوشی و ارولوژیست مقیم واحد سنگ شکن ممکن است آنتی بیوتیک، مسکن، ضد تهوع یا شل کننده عضلانی تزریق شود.

• با تنظیم دستگاه و روشن کردن آن امواج صوتی از خارج بدن از ناحیه پهلو به کلیه دارای سنگ تابانده می شود تا سنگها شکسته شود

سنگ شکنی برون اندامی

با امواج صوتی

